

Dr hab. Anna Piszcz, prof. UwB

Uniwersytet w Białymstoku
ORCID: 0000-0001-7163-3292
e-mail: puszcz@uwb.edu.pl

Przepisy ustawowe mające zastosowanie do kar pieniężnych za nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych

Statutory provisions applicable to fines for excessive delays in payment

Streszczenie

Artykuł prezentuje jedną spośród zmian przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (po nowelizacji — ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych), jakie weszły w życie 1.01.2020 r., a mianowicie wprowadzenie regulacji prawnej administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa UOKiK za nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Celem artykułu jest analiza, jakie przepisy ustawowe mają zastosowanie do tych kar i wskazanie, jakie wątpliwości mogą powstać przy ich stosowaniu.

Słowa kluczowe: kary pieniężne, nadmierne opóźnianie się

JEL: K2

Abstract

This article presents one of the amendments to provisions contained in the Act on combating late payment in commercial transactions (the title after the amendments) that have come into effect on 1.01.2020, that is the introduction of the legal framework for fines for excessive delays in payment imposed by the President of UOKiK. The aim of the article is to examine what statutory provisions are applicable to these fines and present what doubts might emerge as a result of their application.

Keywords: fines, excessive delays, payment

Wprowadzenie

Ustawa z 8.03.2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, od 1.01.2020 r. pod nazwą ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (dalej: u.p.n.o.)¹ zostaje poddana istotnym zmianom z dniem 1.01.2020 r. Z tą datą wchodzi w życie ustawa z 19.07.2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (dalej: u.z.p.)², która między innymi dodaje w u.p.n.o. przepisy wyposażające w nowe kompetencje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Będzie on prowadził postępowania w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych oraz nakładał administracyjne kary pieniężne (dalej: kary) w przypadku stwierdzenia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez stronę postępowania (art. 13v).

Niniejszy artykuł ma na celu zwięzłą analizę dodanej regulacji prawnej z perspektywy przepisów ustawowych mają-

cych zastosowanie do kar, o których mowa wyżej. Już bowiem pobieżne badanie w tym zakresie prowadzi do wniosku, że przepisy te są rozproszone w różnych ustawach. Do realizacji powyższego celu jako metoda badawcza została obrana analiza językowo-logiczna. Zakresem artykułu nie są objęte kary i grzywny z art. 13t, 13z i 13za u.p.n.o.

Ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych

Uzasadnienie rządowego projektu³ u.z.p. wyjaśnia, że zdecydowano się na wprowadzenie „administracyjnoprawnego narzędzia, jakim będzie nakładanie kar administracyjnych na podmioty nadmiernie opóźniające się z regulowaniem swoich zobowiązań”. Projektodawca dostrzegł, że „stosowanie prywatnoprawnych rozwiązań jest nieskuteczne w walce z zatorami płatniczymi” i uznał za potrzebne

wzmocnienie istniejącego modelu zwalczania zatorów płatniczych przez stworzenie nowych instrumentów prawnych, dających możliwości działania w tym zakresie w postępowaniach administracyjnych.

W myśl art. 13v ust. 2 u.p.n.o., nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez podmiot, o którym mowa w art. 2 u.p.n.o., niebędący podmiotem publicznym⁴, ma miejsce, gdy w okresie 3 kolejnych miesięcy suma wartości świadczeń niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez ten podmiot wynosi co najmniej 2 mln zł⁵.

Podstawowy trzon regulacji ustawowej kar nakładanych za nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych stanowią przepisy art. 13v, a także art. 13x i art. 13y u.p.n.o. Stosownie do art. 13v ust. 1 zd. 1, w przypadku stwierdzenia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez stronę postępowania (art. 13e ust. 1), Prezes UOKiK (jako organ nadzoru) nakłada na nią, w drodze decyzji, karę.

Z jednej strony, podkreślenia wymaga fakt, iż przepis ten nie posługuje się sformułowaniem „może nałożyć” karę, które oznaczałoby, że ukaranie strony jest fakultatywne, a nie obligatoryjne. Z drugiej strony, art. 13v określa w ust. 6 i 7 przypadki, w których Prezes UOKiK odstępuje od wymierzenia kary. Poza tymi dość precyzyjnie określonymi przypadkami obligatoryjnego odstąpienia od wymierzenia kary ustawa ujemnie uprawnia Prezesa UOKiK do fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary w „uzasadnionych przypadkach”. Znaczenie posługującego się tym pojęciem pojęciem art. 13v ust. 8 będzie jednak można ocenić dopiero w praktyce. Obecnie trudno przewidzieć, jak często i z jakich powodów Prezes UOKiK będzie stosował przepis umożliwiający mu pewną elastyczność karania oraz jakie przypadki odstąpienia od wymierzenia kary Prezes UOKiK uzna za uzasadnione. Z pewnością kwestię tę Prezes UOKiK powinien analizować indywidualnie, w kontekście całości okoliczności danego przypadku. Prezes UOKiK powinien — dbając o realność przeciwdziałania zatorom płatniczym — zachowywać umiar zapewniający uczestnikom rynku bezpieczeństwo przed konsekwencjami opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez dłużników. Wykładnia tego przepisu powinna uwzględniać zmieniającą się rzeczywistość gospodarczą⁶.

Decyzja o wymierzeniu kary jest decyzją związaną⁷, gdyż ustawodawca nakazuje stosować mechanizm jej wyliczania jako sumy jednostkowych kar określony w art. 13v ust. 2. Jednocześnie art. 13v ust. 2 zawiera matematyczną formułę, według której należy obliczać wysokość jednostkowej kary i która uzależnia tę wysokość od wartości niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego, okresu opóźnienia i odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, ustalonych na dzień wydania decyzji o nałożeniu kary. Ten ostatni element wzoru nie został sformułowany precyzyjnie. W art. 4 pkt 3 lit. b zawarto definicję legalną odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych. W przypadku transakcji handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, są nimi odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku

Polskiego i 10 punktów procentowych. Przepisy ustawy posługują się definiowanym określeniem w dwóch znaczeniach — (1) świadczenia w określonej wysokości rekompensującego opóźnienie w spełnieniu innego świadczenia (świadczenia głównego) albo (2) stopy procentowej odsetek. Należy uznać, że do formuły z art. 13v ust. 2 należy podstawiać odsetki w tym drugim znaczeniu. Odmienne interpretacja prowadziłaby do wyliczania irracjonalnie wysokich kwot kar.

Ustawodawca nie pozostawia Prezesowi UOKiK luzu decyzyjnego co do podwyższenia czy obniżenia wysokości kary. Prezes UOKiK podwyższa karę o 50% w przypadku „recydywy” (art. 13v ust. 5 zd. 1). W art. 13v ust. 3 wskazano możliwości obniżenia wysokości kary (zgodnie z art. 13v ust. 5 zd. 2 nie korzystają z nich „recydywiści”). Jest ona obniżana o 20% (art. 13v ust. 3), gdy strona postępowania przed jego wszczęciem spełniła wszystkie świadczenia, za które obliczono jednostkowe kary, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych lub spełniła je, wraz z tymi odsetkami, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie postanowienia o wszczęciu postępowania. Ponadto art. 13v ust. 3 pkt 2 stanowi, że wysokość kary jest obniżana o 10%, gdy strona postępowania spełni warunek, o którym mowa w pkt 1, oraz w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji uiszczenia całości karę obniżoną zgodnie z pkt 1, oraz zrzeknie się wobec Prezesa UOKiK prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 13v ust. 9. Wówczas Prezes UOKiK wydaje decyzję o zwrocie nadpłaconej kary (art. 13v ust. 4). W istocie w sytuacji wskazanej w art. 13v ust. 3 pkt 2 wysokość kary jest obniżana łącznie o 30%. Przepis art. 13v ust. 3 pkt 2 może pod tym względem nie być jasny i *prima facie* sprawiać wrażenie, że strona, która spełni więcej warunków (pkt 2) korzysta z obniżenia wysokości kary w mniejszym zakresie niż strona, która spełni mniej warunków (pkt 1).

Można zakładać, że ramy wyznaczone przez powyższe rozwiązania dotyczące ustalania wysokości kary oraz odstąpienia od jej wymierzenia mają ograniczać uznaniowość karania⁸.

Ponadto u.p.n.o. w art. 13v ust. 11 przewiduje wznowienie postępowania na wniosek strony, a w art. 13x określa przeznaczenie środków z kar oraz zasady ich uiszczania. W art. 13y określono natomiast zasady zwrotu uiszczonej kary.

Kodeks postępowania administracyjnego

W art. 13v u.p.n.o. zostało zawarte tylko jedno odesłanie do ustawy z 14.06.1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (dalej: k.p.a.)⁹. Z art. 127a § 2 k.p.a. w zw. z art. 13v ust. 3 pkt 2 u.p.n.o. wynika, że decyzja Prezesa UOKiK stanie się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia Prezesowi UOKiK oświadczenia strony (nie ostatniej ze stron, a jedynej strony postępowania) o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Takie rozumienie art. 127a § 2 k.p.a.

wynika z nakazu jego odpowiedniego stosowania¹⁰. Należy natomiast zauważyć, że art. 13q u.p.n.o. nakazuje w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania przed Prezesem UOKiK stosować przepisy k.p.a. wprost¹¹.

Nie jest to jedyny przepis k.p.a. mający zastosowanie do omawianych kar. Od 1.06.2017 r. obowiązują dodane przepisy art. 189a–189k k.p.a. (dział IVa „Administracyjne kary pieniężne”). Zgodnie z art. 189a § 1 k.p.a., przepisy działu IVa stosuje się w sprawach nakładania lub wymierzania kary lub udzielania ulg w jej wykonaniu. Po pierwsze, w art. 13v u.p.n.o. kara nakładana przez Prezesa UOKiK za nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych została nazwana przez ustawodawcę „administracyjną karą pieniężną”. Zakładając konsekwencję terminologiczną ustawodawcy (Wierczyński, 2016, § 10 cz. 1), który do oznaczenia jednakowych pojęć powinien używać jednakowych określeń, a różnych pojęć nie powinien oznaczać tymi samymi określeniami, należy uznać, że przepisy działu IVa k.p.a. mają zastosowanie do tego typu kar¹². Po drugie, kary te spełniają wszystkie przesłanki uznania ich za „administracyjne kary pieniężne” w rozumieniu art. 189b k.p.a. Co do zasady przepisy działu IVa k.p.a. mają więc do nich zastosowanie. Artykuł 189a § 2 k.p.a. określa jednak, w jakich przypadkach regulacja zawarta w przepisach odrębnych wyłącza zastosowanie przepisów działu IVa k.p.a. W przepisach u.p.n.o. uregulowano przesłanki wymiaru kary, odstąpienie od jej nałożenia (w tym w rezultacie działania siły wyższej jako przyczyny nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych) oraz kwestię odsetek, zatem przepisy art. 189d, 189e, 189f i 189i k.p.a. nie będą mogły być stosowane. Zastosowanie znajdą natomiast przepisy art. 189k k.p.a. dotyczące udzielania ulg w wykonaniu kary.

Ponadto przepisy u.p.n.o. nie zawierają żadnej wzmianki w kwestii przedawnienia nakładania kary (ani wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary) czy też przedawnienia jej egzekucji¹³. Przepis art. 13v ust. 1 zd. 2 stanowi, że ustalając wystąpienie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, Prezes UOKiK pomija niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenia pieniężne, w przypadku których termin ich spełnienia upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania. Są one również pomijane w procesie obliczania wysokości kary (art. 13v ust. 2). Z kolei art. 13e ust. 3 nakazuje wskazać w postanowieniu o wszczęciu postępowania w szczególności okres objęty postępowaniem, który stanowią jedynie 3 kolejne miesiące przypadające w okresie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania. Z art. 189g k.p.a. wynika, że kara nie może zostać nałożona, jeżeli upłynęło 5 lat od dnia naruszenia prawa albo wystąpienia skutków naruszenia prawa (§ 1), jednak przepis ten nie ma zastosowania do spraw, w przypadku których przepisy odrębne przewidują termin, po upływie którego nie można wszcząć postępowania w sprawie nałożenia kary lub stwierdzenia naruszenia prawa, w następstwie którego może być nałożona kara (§ 2). Z przytoczonych wyżej przepisów u.p.n.o. nie wynika wprost, że kara nie może zostać nałożona, ani że nie można wszcząć postępowania. *Prima facie* wydaje się zatem, że

nie wyłącza to procedowania co do świadczeń pieniężnych, w przypadku których termin ich spełnienia upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania, jednak upływ czasu wymusza na organie określone rozstrzygnięcie. Relacja przepisów u.p.n.o. do przepisów k.p.a. nie jest jasna, a przy tym uzasadnienie projektu u.z.p. nie objaśnia motywów obranego rozwiązania. Warto jedynie zauważyć, że z upływem 2 lat przedawnia się szereg roszczeń cywilnoprawnych (art. 554, 624, 646, 731, 751, 851 ustawy z 23.04.1964 r. — Kodeks cywilny¹⁴).

Wątpliwości nie powinno budzić natomiast, że zastosowanie mają przepisy art. 189g § 3, art. 189h i art. 189j k.p.a.

Prawo przedsiębiorców

Jak zostało wywiedzione powyżej, uregulowanie w przepisach u.p.n.o. odstąpienia od nałożenia kary skutkuje wyłączeniem zastosowania art. 189f k.p.a. Nie zostaje natomiast wyłączone zastosowanie obowiązującego od 1.01.2020 r. art. 21a ustawy z 6.03.2018 r. — Prawo przedsiębiorców (dalej: u.p.p.)¹⁵. Z jego ust. 1 pkt 2 wynika, że jeżeli przedsiębiorca wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej narusza przepisy prawa związane z wykonywaną działalnością gospodarczą w okresie 12 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej po raz pierwszy albo ponownie po upływie co najmniej 36 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia, a właściwy organ (tu: Prezes UOKiK) wszczyna w związku z tym naruszeniem postępowanie w sprawie nakładania lub wymierzania kary, przed nałożeniem na przedsiębiorcę lub wymierzeniem mu kary organ ten wzywa przedsiębiorcę, w drodze postanowienia, do usunięcia stwierdzonych naruszeń przepisów prawa oraz skutków tych naruszeń, jeżeli skutki takie wystąpiły, w wyznaczonym przez siebie terminie. Jeżeli przedsiębiorca usunie stwierdzone naruszenia przepisów prawa oraz skutki tych naruszeń, o ile skutki takie wystąpiły, w wyznaczonym terminie, o którym mowa w art. 21a ust. 1 u.p.p. (albo wcześniej — zob. ust. 5), organ, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia na niego lub wymierzenia mu kary i poprzestaje na pouczeniu (art. 21a ust. 3 pkt 1).

Nie powinno budzić wątpliwości, że art. 13b ust. 1 u.p.n.o. statuuje zakaz nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych jest przepisem prawa związanym z wykonywaną działalnością gospodarczą. W myśl art. 4 pkt 1a u.p.n.o. świadczenie pieniężne jest wynagrodzeniem za dostawę towaru lub wykonanie usługi w transakcji handlowej, zaś zgodnie z art. 4 pkt 1 transakcja handlowa stanowi umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. W art. 2 u.p.n.o. w pkt 1 wymieniono przedsiębiorców w rozumieniu przepisów u.p.p., zatem pojęcie transakcji handlowej rozciąga się na umowy zawierane w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą.

W art. 21a ust. 8 u.p.p. wymieniono przypadki, w których powyższych przepisów nie stosuje się, m.in. „recydywę” (pkt 1) czy rażące naruszenie przepisów prawa (pkt 2). Wątpliwości może budzić, w jakich przypadkach nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w rozumieniu art. 13v ust. 2 u.p.n.o. nie będzie rażące.

Trudności interpretacyjne może również wywoływać art. 21a ust. 10 u.p.p., który odsyła do odrębnych przepisów w kwestii przesłanek odstąpienia od nałożenia lub wymierzenia kary wobec przedsiębiorców innych niż wskazani w art. 21a ust. 1. Może on rodzić pytanie o relację art. 21a ust. 1 u.p.p. do art. 13v ust. 6 i 7 u.p.n.o., a co za tym idzie — sekwencję stosowania wymienionych przepisów do danego przedsiębiorcy.

Inne przepisy?

Od decyzji Prezesa UOKiK przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego (art. 13v ust. 10 zd. 2 u.p.n.o.), nie zaś odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie — sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Jednocześnie art. 13v ust. 10 zd. 1 stanowi, że przepisów działu IVa w tytule VII, księdze pierwszej, części pierwszej ustawy z 17.11.1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego¹⁶ nie stosuje się. Jest to o tyle kuriozalne, że dział ten dotyczy postępowania w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Konstruując wyłączenie, o którym mowa, ustawodawca zdaje się zakładać, że sprawy nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świad-

czeń pieniężnych są sprawami z zakresu ochrony konkurencji. Nie zostały one jednak uregulowane w ustawie z 16.02.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów¹⁷ i z zasady ustawa ta nie ma do nich zastosowania z zastrzeżeniem niektórych jej przepisów stosowanych odpowiednio do postępowania/kontroli (art. 13h, art. 13i ust. 3, art. 13n u.p.n.o.).

Uwagi końcowe

Ustawodawca uznał za potrzebne wzmocnienie istniejącego modelu zwalczania zatorów płatniczych przez stworzenie możliwości działania w tym zakresie w postępowaniach administracyjnych. Zmiana ta może być postrzegana jako przejaw zwiększania represyjności obranego modelu oraz zwiększania presji regulacyjnej wobec przedsiębiorców. Czy jest to natomiast zmiana racjonalizująca istniejący model? Pozostaje obserwować skutki nowej regulacji ustawowej. Prowadzone postępowania pokażą, czy jej stosowanie — z uwzględnieniem innych przepisów ustawowych omówionych powyżej — rzeczywiście posłuży przeciwdziałaniu zatorom płatniczym, czy też będzie ono realizowało ukrytą funkcję fiskalną. Praktyka pokaże, jaki wpływ na zachowania dłużników będzie miało zagrożenie nowymi karami, w szczególności czy dłużnik w obawie przed przekroczeniem pułapu zadłużenia warunkującego odpowiedzialność administracyjnoprawną będzie skłonny uiszczyć sporne wynagrodzenie z zastrzeżeniem zwrotu jako świadczenie nienależne i dochodzić jego zwrotu w postępowaniu sądowym.

Przypisy/Notes

¹ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 118.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 1649.

³ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=3475> (30.10.2018).

⁴ Szerzej o zakresie podmiotowym zob. Korycińska-Rządca, 2020.

⁵ Zgodnie jednak z art. 14 ust. 2 u.z.p., w przypadku postępowań w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych wszczynanych w latach 2020 i 2021, suma wartości świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 13b ust. 2 u.p.n.o., wynosi min. 5 mln zł. Krytycznie zob. Korycińska-Rządca, 2020.

⁶ O wykładni tzw. dynamicznej zob. m.in. Grzybowski, 2013, s. 82 i n.

⁷ O tym typie aktu administracyjnego zob. m.in. Zimmermann, 2008, s. 291.

⁸ O uznaniu administracyjnym zob. m.in. Zimmermann, 2008, s. 304.

⁹ T.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.

¹⁰ Pojęcie „odpowiedniości” stosowania określonego przepisu oznacza, że niektóre jego postanowienia będzie można stosować bez żadnej modyfikacji, inne trzeba będzie odpowiednio zmodyfikować, a jeszcze innych w ogóle nie będzie można stosować (tak m.in. uchwała Sądu Najwyższego z 17.01.2013 r., III CZP 57/12).

¹¹ Z wyłączeniem art. 31 k.p.a.

¹² Zob. § 10 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 283).

¹³ Szerzej o przedawnieniu i podobnych rozwiązaniach zob. Wincenciak, 2019, s. 304 i n.

¹⁴ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145, z późn. zm.

¹⁵ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.

¹⁶ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.

¹⁷ T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 369, z późn. zm.

Bibliografia/References

Literatura/Literature

Grzybowski, T. (2013). *Wpływ zmian prawa na jego wykładnię*. Warszawa: Wolters Kluwer.

- Korycińska-Rządca, P. (2020). Zakaz nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. *Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego*, (12). <https://doi.org/10.33226/0137-5490.2020.12.1>
- Wierczyński, G. (2016). Komentarz do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”. W: *Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, wyd. II. Warszawa: Lex/el.
- Wincenciak, M. (2019). *Przedawnienie w polskim prawie administracyjnym*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Zimmermann, J. (2008). *Prawo administracyjne*. Warszawa: Wolters Kluwer.

Akty prawne/Legal acts

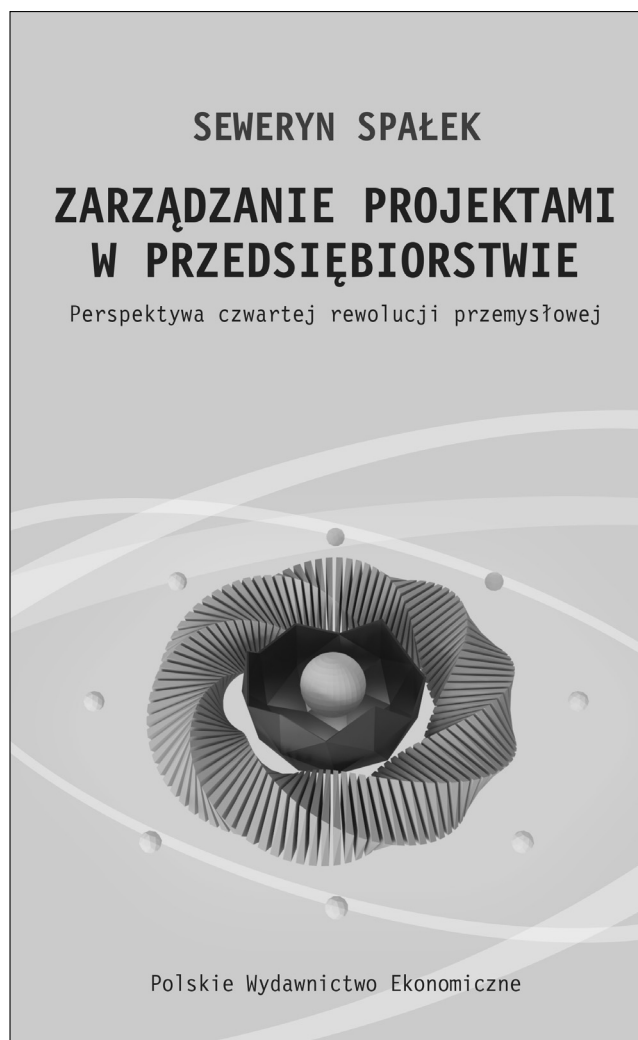
- Ustawa z 14.06.1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.).
- Ustawa z 17.11.1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.).
- Ustawa z 16.02.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 369, z późn. zm.).
- Ustawa z 8.03.2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 118).
- Ustawa z 6.03.2018 r. — Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.).
- Ustawa z 19.07.2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1649).

Dr hab. Anna Piszcz

Doktor habilitowany nauk prawnych. Zatrudniona na Uniwersytecie w Białymstoku na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Jest kierownikiem Pracowni Prawa Gospodarczego Publicznego na Wydziale Prawa UwB. Specjalizuje się w prawie ochrony konkurencji Polski i Unii Europejskiej oraz w polskim publicznym prawie gospodarczym.

Dr hab. Anna Piszcz

Habilitated Doctor of Law. Associate professor at the University of Białystok (UwB). Head of the Public Economic Law Laboratory at the Law Faculty of UwB. She specializes in competition law of Poland and the European Union as well as Polish public economic law.

Nowość

Celem monografii, którą oddajemy do rąk Czytelników, jest próba opracowania modelu objaśniającego wpływ czynników technologicznych powiązanych z czwartą rewolucją przemysłową na zarządzanie projektami rozwoju nowych produktów (NPD) w przedsiębiorstwie. W książce:

- scharakteryzowano obecne trendy w działalności projektowej w organizacjach;
- omówiono podejście procesowe w zarządzaniu projektami;
- przedstawiono koncepcję ładu projektowego oraz jego operacjonalizacji;
- opisano czwartą rewolucję przemysłową (genezę i istotę pojęcia, jego niejednoznaczność, wzajemne relacje koncepcji z działalnością projektową przedsiębiorstwa, implikacje dla zarządzania projektami NPD, aktywatory czwartej rewolucji przemysłowej);
- określono wpływ aktywatorów czwartej rewolucji przemysłowej na zarządzanie projektem w przedsiębiorstwie;
- przedstawiono autorski model zarządzania projektami NPD w czwartej rewolucji przemysłowej.

www.pwe.com.pl